

J. Hornung

INTERLANGUAGE

AMERICAN ESPERANTIST

**Solving the Language Problem
"Operation Understanding"**

**Netherlands Linguist Analyzes
Interlanguage Structure**

**The United Nations Radio and
Possible Use of Esperanto**

**Universala Esperanto-Kongreso
Raporto de Bern, Svislando**

AMERIKO ESPERANTISTO

*Oficiala Organo de la
ESPERANTO ASOCIO
de NORD-AMERIKO*

SEP—OCT. 1947

Twenty-five Cents

Address communications to:

AMERICAN ESPERANTIST

Vol. 62

G. ALAN CONNOR, *Editor*

Nos. 9-10

114 West 16th Street
New York 11,
N. Y.

Associate Editors: Dr. W. Solzbacher, Doris Tappan Connor, Dr. Norman McQuown, Dr. S. Zamenhof, V. Rev. Gabriel N. Pausback, Howard E. Latham (Junula Fako), Capt. Wm. M. Doran (Kanada Fako). *Australia:* Charles Ramsay. *China:* V. Rev. Dr. J. B. Se-Tsien Kao. *Denmark:* Dr. Paul Neergaard. *Eire:* Lorcan O hUiginn, P.T.C. *Philippines:* Adriano Rагrасias. *Associates:* H. S. Harris, Evelyn Kromberg, Yoshiko Mori, Viktoro Murajo.

Sustaining Board: Dr. Luella K. Beecher, Prof. Edwin L. Clarke, John W. Clewe, Preston Davis, Jr., Ben B. Ehrlichman, Hal Ewen, Anonymous, Dan W. Gibson, Ilow C. Limb, A. S. Mellichamp, "Mičiganano", Grace Randolph, H. Elwin Reed, H. Sloan, H. Smart, F. H. Sumner, "Usonano Eksterlande", Washington Esperanto Club, J. W. Wood, Mrs. Flora Wyman.

CONTENTS — ENHAVO

Operation Understanding	Doris Tappan Connor	65
Esperanto Tour to Europe, 1948		68
Dutch Linguist Analyzes Interlanguage	W. Solzbacher, Ph.D.	69
Esperanto in Action		74
Around the World		75
U.N. Radio and Esperanto		75
Memberships in EANA	The Editor's Desk	76
'Partition' in EANA	The Editor's Desk	76
"Give 10c a Day — to E.A.N.A."		77
Nordamerika Esperanto-Kongreso	Kong Re Sano	78
Rigardante Tra la Jarlibro	W. S.	81
La Esperanto-Studanto		82
Historio de la Filipina Standardo	M. M. Villareal	82
32-a Universala Kongreso, Bern, 1947	Harold Schroeppel	83
Excellent Textbook — Reed		84
Facila Legado por la Progresanto		85
La Leciono — Teatrajeto	D. T. C.	85
Paŭlo kaj Gaŭlo — Poemo	Aleksandro Fredro	86
Esperanto-Kroniko		87
Deziras Korespondi		88

American Esperantist published bi-monthly for the E.A.N.A. by the Esperanto Interlanguage Institute. *Jarabono eksterlande*, \$1.50; *enlande*, \$2.00

Make Checks Payable to *Esperanto Association of North America*

Minimum Membership in E.A.N.A.—\$3.00 per Year
Active Sustaining Membership — \$5.00 per Year

AMERICAN ESPERANTIST

Vol. 62

SEPTEMBER-OCTOBER, 1947

Nos. 9-10

OPERATION UNDERSTANDING

DORIS TAPPAN CONNOR

An official of the State Department in Washington recently called the international exchange of students and professors "Operation Understanding". Owing to the assistance of the State Department, which obtained from the United States Maritime Commission the use of two converted troopships for this purpose, between 5,000 and 6,000 American students have been able to visit Europe this summer and to act as unofficial ambassadors of goodwill. When seeing off one such group leaving for Norway on board the "Marine Jumper", Mr. Wilhelm Munthe de Morgenstierne, Norwegian Ambassador to the United States, declared: "I know of nothing which in the long run carries more hope of human brotherhood and peace than personal acquaintance and understanding among the young people of different nations".

Commenting on this statement, the New York "Sun" said in an editorial (July 8): "Young and inquiring minds are less easily discouraged by the differences in languages and customs which sometimes daunt their elders. In overcoming obstacles to better understanding, youth is less often burdened with prejudices and suspicions."

While looking forward to the reports of those who were fortunate enough to go overseas this summer, one feels that a great deal more will have to be done in this direction. A nation which was able to send millions of soldiers and sailors overseas

and to ship them around from one part of the world to another with the regularity of a railroad schedule will certainly not find the technical difficulties of a large scale Operation Understanding insurmountable. Such organizations as the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), the Institute of International Education, the Experiment in International Living, the Boy Scouts, the Youth Hostel Association, various student groups, religious organizations etc. will find an increasingly large field waiting for them.

The "Sun" quoted above passed rather lightly over the language difficulties. Overcoming these is, unfortunately, not merely a matter of clearing away "prejudices and suspicions". It requires effort and, if it is to be done on a worldwide scale, a considerable amount of planning. Compared to other countries, the United States has advantages as well as disadvantages in this respect. One advantage is that the sons and daughters of recent immigrants are frequently able to speak the language of their parents' native land and can thus play the role of interpreters in Operation Understanding. On the other hand, the percentage of high school students studying any foreign language at all is lower in the United States than anywhere else, and among the students who do take language classes, the percentage of those who advance far enough to use their knowledge for some practical pur-

pose, however simple, is pitifully small. In spite of the outstanding achievements of some of our high school teachers and college professors in the field of modern languages, the average quality of language teaching in American schools is nothing to brag about.

Regardless of any improvements which may be necessary and possible in this field, the demand for an easy-to-learn Interlanguage for worldwide use is bound to become increasingly urgent. The world needs a language to take the place of medieval Latin. The world needs Esperanto. In sixty years of practical use in all fields of human endeavor, Esperanto has demonstrated its perfect suitability for this purpose, its simplicity, its precision, its euphony, and its flexibility. A great Frenchman, the late President of the University of Dijon, Emile Boirac, called Esperanto "the Latin of democracy". Used in addition to whatever other linguistic resources may be available, it is precisely the instrument needed to make Operation Understanding a success.

Esperanto may indeed be looked upon as a language adapting the universal uses of ancient and medieval Latin to the needs of a democratic age. There was a time when all important treaties, documents and books were in Latin, when students and scholars could travel freely from Oxford to Bologna, from Paris to Prague, from Salamanca to Cologne, to continue their studies and to exchange ideas—in a common language which they mastered in addition to their mother tongue. The growth of nationalism has disrupted the universal order of learning, and Latin has lost its contact with everyday life. It is too difficult and too complicated to be used for other than very limited purposes. Even if Latin were revived and revised for modern

needs, the common people throughout the world could not possibly learn to read it, write it, and speak it. They need something much simpler, with a streamlined grammar and vocabulary. They need the "Latin of democracy": *Esperanto*.

Esperanto has been used successfully at hundreds of international conferences. This summer, for instance, the first postwar Universal Esperanto Congress was held at Bern, Switzerland, with delegates from all over the world. This was not, however, the only international convention this summer where Esperanto was spoken. The Esperantist workers, whose organization is SAT (Senacieca Asocio Tutmonda), held an International Congress at Aarhus, Denmark, the Catholic Esperantists at Hilversum, Holland, the young people of the Esperanto World Youth Organization at Ipswich, England. Esperanto was used to a considerable extent at the World Jamboree of the Boy Scouts, in France. International gatherings at which Esperanto was used this summer were also held at Angers and Toulouse (France). Vienna (Austria), Ghent (Belgium), Bergen-op-zoom (Holland) Doksy (Czechoslovakia), Danzig (Poland), and Haugesund (Norway). We have mentioned only meetings international in character, omitting more than two dozen National Esperanto Congresses, most of which were attended by guests from a variety of foreign countries.

For the United States (and, similarly, for Canada), Operation Understanding can undoubtedly be strengthened tremendously by its integration into one of the most important needs of world trade: the 'export' of American tourists. Europe, Asia, and Africa are greatly in need of American dollars, to pay for necessary imports from this country. Americans spend-

ing their vacation money abroad will be rendering an outstanding service to the countries which they visit as well as to the United States. They will supply the means by which those countries can buy American goods which they need and want and which our farmers and manufacturers must export to keep the wheels of American economic life turning.

In this regard, we were greatly impressed by one of Sylvia F. Porter's recent columns in the "New York Post" (July 17). Miss Porter wrote: "With our travel, we can help bring some balance into our export-import figures—thereby contributing to the world's economic stability as well as to our own enjoyment, comfort, knowledge. . . Our biggest 'import' in the '20s and '30s was our travel abroad—a fact which says more than 10,000 words. Sugar was our largest commodity import, totaling \$235 million a year on average. Foreign travel dwarfed that—with an average \$400 million. And we can make that statistic appear picayune in coming years."

Although all American tourists abroad are *potential* ambassadors of goodwill, the cruel fact is that many of our fellow citizens leave an unfavorable impression of America behind and that much of what they tell us of the foreign countries they have seen spreads prejudice and distrust rather than understanding and sympathy. A majority of the Americans who discredit the reputation of their country do not do so because they were born as nasty characters. They are the nicest fellows and the sweetest girls when you meet them on Main Street. They behave abroad as they do because they are unable to understand others and to make themselves understood. They become irritated by being treated like deaf-mutes. They are inclined to regard

anything that is different from what they were accustomed to back home as a personal insult. The only things they remember of their foreign trips are that the French do not know what modern plumbing is and that you cannot get ice water in Italy nor Coca-Cola in Czechoslovakia. In those countries, on the other hand, many people seem to believe that the average American is arrogant, ignorant, tactless, noisy, uncontrolled in drinking, and always indignant because people do not understand his English.

Dr. W. Solzbacher who has worked for an educational travel agency and served as a leader for American study tours through such countries as Spain, Italy, France, Switzerland, and Austria, had plenty of opportunity to observe these difficulties as well as to study the means for overcoming them. He tells us that many Americans behave strangely abroad because they resent being unable to talk to other people and to understand what the natives say. Many of their primitive efforts to overcome this handicap fail or lead to unpleasant misunderstandings. It is obviously not enough merely to *promote* the expansion of foreign travel. It is also necessary to enable Americans to get the most out of their trips, to *understand* others and to make themselves understood.

A knowledge of Esperanto is a powerful means of overcoming deaf-muteness in foreign lands and of becoming articulate where unknown tongues are spoken. The tremendous practical usefulness of Esperanto for foreign travel, *at this very moment*, without waiting for future developments, is a factor which should be stressed again and again in promotional work for the Interlanguage. The network of Delegates of the Universal Esperanto Association of

fers anyone possessing the latest Year Book of the organization a personal travelers aide representative in practically every major city in the world. The 1947 Year Book (First Part) lists 2,194 Delegates (including Delegates for specialized fields) in 50 countries. In the immediate future, the figure is certain to increase considerably because the Delegate networks of the International Esperanto League (IEL) and the Universal Esperanto Association (UEA) are now being merged. In a number of countries where there are many Esperantists, the network has not yet been re-established (Germany, Japan, Korea, Soviet Union), in others (China, Poland, Austria, Italy etc.) it has not yet been completed. But there is bound to be a great deal of progress within the next year or so.

In addition to the UEA network of Delegates, Esperanto offers many other advantages to the traveler. Hundreds of travel books and city guides have been published in Esperanto, and many others are known to be in preparation now. The knowledge of Esperanto may make all the difference between a superficial and rather boring trip and a thrilling adventure of becoming familiar with other peo-

ple's folkways and ideas, of making friends in far-away lands and of playing an active role in Operation Understanding.

While a knowledge of Esperanto and a copy of the UEA Year Book make it relatively easy for anyone to make his own arrangements for a trip to foreign lands, many persons will prefer escorted tours, where some agency takes care of tickets, hotel reservations, travel schedules, sightseeing, etc. There is every reason in the world to develop such facilities to the utmost. In the past, George Alan Connor, Editor of the "American Esperantist", has organized several such tours in connection with the Universal Esperanto Congresses. It would be desirable to organize a great many such tours, not necessarily for active Esperantists only but for any one who wants to travel intelligently and is willing to invest some time and effort in learning the Interlanguage. If many such tours using Esperanto were organized, either independently or in connection with some existing travel agency or educational institution, they would undoubtedly become a very important and singularly active sector on the farflung front-lines of Operation Understanding.

ESPERANTO TOUR TO EUROPE, 1948

Do you wish to put Operation Understanding into joyous, effective, personal fulfilment? *American Esperantist* is planning a low-cost Esperanto group-tour of northern Europe in the summer of 1948. *Itinerary:* Leaving America about July 4; British Isles; Scandinavia; *World Esperanto Congress* in Sweden (Aug. 1); and return. Following the World Congress, optional two-week Esperanto "Perfektiga Kurso" in Denmark or Holland.

The Editor of AE will head the group, and Doris Tappan Connor *will teach the Interlanguage enroute*, so that even beginners will be able to participate effectively in the many Esperanto contacts and festivities. Accommodations and services at lower rates than usual conducted tours. If you are interested, write immediately so that we may know the approximate number of accommodations needed. Address the *American Esperantist*.

DUTCH LINGUIST ANALYZES INTERLANGUAGE STRUCTURE

W. SOLZBACHER, Ph.D.

Vijf Kunstaalen. Vergelijkend onderzoek naar de waarde van het Volapük, Esperanto, Ido, Occidental en Novial. Door Dr. W. J. A. Manders. J. Muuses, Purmerend, Netherlands, 1947. 386 pages. Price \$3.35 postpaid from *American Esperantist*.

This scholarly inquiry into the (Occidental and Novial) have never been alive; (2) a study of the structure of Esperanto, of trends in its linguistic development and of the way in which it is being used by persons of different nationalities, particularly by people who know no other language but their mother tongue and Esperanto. For the latter purpose Dr. Manders used two principal methods: (a) an analysis of about 1,100 Esperanto letters written by people from all over the world; (b) a statistical examination of how often each prefix and suffix and each participle have been used in twelve different Esperanto books, which differ considerably in their subject matter and the nationality of their authors. Book I and Book II are, however, not kept apart but thoroughly intertwined. The author justifies this by saying that he would have liked to make for Volapük, Ido, Occidental and Novial similar studies as for Esperanto, but that this was impossible because these projects are not in sufficient practical use.

The book, which fills 396 pages in a rather large format, originated as a doctor thesis which W. J. A. Manders, a teacher of Latin and Greek at a Venlo high school, presented at the State University of Utrecht, April 25, 1947, and for which he obtained a doctorate "cum laude" in philosophy and philology.

A literal translation of the book's title is: "Five Artificial Languages—A comparative inquiry into the value of Volapuk, Esperanto, Ido, Occidental, and Novial". The title is not well chosen nor does it adequately describe the contents. In fact, the volume contains two volumes in one: (1) a comparison between Esperanto and four language projects, two of which have died (Volapuk and Ido) while the two others

For the purposes of this review it may be useful to discuss the two subject matters separately. Against "Book I" as a whole, four principal points of criticism may be leveled. The first concerns the title, "Artificial Languages" (a literal translation of "kunsttaal" is "art language"). The term is unfortunate because Esperanto, although it contains some artificial elements, is not an artificial language but a "*constructed*" or "*extracted*" Interlanguage, based on the

elements of the principal living tongues. I admit that it is not easy to find an appropriate term in Dutch, "internationale hulptaal" being too long and too vague and "Interlingua" too Latin—but "kunsttaal" is definitely not a good term.

The second objection concerns the misleading impression which may be created by a title which seems to place Esperanto, the sole living Interlanguage, on the same level as Interlanguage fossils of the past and mere paper projects of the present. It is, of course, of the greatest interest for Esperantists as well as non-Esperantists to compare the basic structural principles, the grammar, the vocabulary, the word derivation, the spelling and pronunciation etc. of Esperanto with other possible forms, so as to obtain a clearer picture of what the advantages and disadvantages of certain linguistic features may be. It is as if some scholar were to write a book comparing the Florida Alligator with the Dinosaurus and Brontosaurus of long ago as well as with some "ideal" amphibious animal which might be the product of a zoologist's learned imagination. Such a comparison would undoubtedly shed new light on various qualities, faults and living habits of the alligator, but the study would have to make it clear that the alligator is very much alive while the animals with which it is being compared are not. Dr. Manders makes this distinction in his book, although with insufficient emphasis, but not in the title.

If Esperanto is to be compared with several Interlanguage projects, it is also doubtful whether Dr. Manders' choice was the best possible. Ido and Novial have their place somewhere between Esperanto and Occidental, so that it would have been easy to do without them. On the other hand, Professor Giuseppe

Peano's "Latino sine flexione" is undoubtedly one of the most important and original projects and may be called the most perfect "classical naturalistic type" of a Latin-based Interlanguage while Occidental is the most perfect "modernistic naturalistic type". Furthermore, Basic English, based on entirely different premises, has been offered as a solution of the Interlanguage problem. Therefore, a comparison of Esperanto with Volapuk, Occidental, Latino sine flexione and Basic English might have produced even more interesting conclusions.

A fourth point of criticism, of a general nature, concerns the literature and source material used by the author. The most important book in the whole field, *Petro Stojan's "Bibliografio de Internacia Lingvo"* (Geneva 1929) has apparently not been used at all. Professor Bruno Migliorini's articles on "*Universal Languages*" and "*Esperanto*" in the *Encyclopedia Italiana* (which are among the most solid and scholarly treatises on the subject) are not mentioned either. A book as important (though in many ways inaccurate) as Bodmer's "*Loom of Language*" has been neglected. For the introduction on the general classification of languages (which contains many inaccuracies) Mario A. Pei's "*Languages for War and Peace*" could have been extremely helpful.

In spite of imperfections such as these, the book does its job of comparative linguistic analysis with thoroughness, precision and common sense. Many of the finer points of grammar, vocabulary and style of Esperanto appear in greater clarity when they are compared with solutions attempted by other inventors, from Schleyer to Jespersen. It appears particularly that Esperanto is much easier to learn than any lab-

oratory product, past, present or future, which sacrifices simplicity and regularity to "natural appearance" and immediate comprehensibility for polyglots. This is particularly true for De Wahl's "*Occidental*" and Jespersen's "*Novial*". A language project in which a few specialists are able to produce texts which educated Westerners can understand without previous study but which is very difficult to write for anyone else but those specialists, and even more difficult to speak, does not fulfill the requirements for an Interlanguage. I have never met anyone who could speak Occidental or Novial. I doubt whether anyone ever was able to speak Volapuk fluently (notwithstanding Dr. Manders' opinion to the contrary, apparently based on too credulous an acceptance of the claims made in some Volapuk books of long, long ago). I have heard people speaking Ido fluently, and I have tried it myself once or twice. Conversational Ido is very much like conversational Esperanto, in spite of the differences in word derivation which, together with an inflated dictionary, have made Ido much more difficult than Esperanto. As Ido is now dead, deserted even by its most loyal former supporters, discussions about it have only a theoretical and historical interest.

I found Dr. Manders' analysis of Occidental and Novial particularly instructive. As far as I know, it is the first critical study on a sound linguistic basis that has been made so far—not counting "*The Loom of Language*" whose comments on Novial are juicy (Hogben calls it "a mongrel pup") but not much to the point.

Dr. Manders is rather cautious in drawing general conclusions but he states already in his foreword: "I believe to have demonstrated that

none of the artificial languages discussed in my inquiry is better than Esperanto, but even if such were the case, I should still be convinced that the vast practical use of Esperanto weighs heavier on the scale of judgment than any excellent qualities of competing artificial languages."

This brings us to Book II: the study on Esperanto, as it is being used. As far as the analysis of linguistic usage in books is concerned, Dr. Manders received a great deal of inspiration as well as many facts and figures from the studies of Fenton Stanchiff (of Akron, Ohio) on Zamenhof's "*Originala Verkaro*" in the "*Enciklopedio de Esperanto*" (Budapest 1934). Manders made similar statistical studies for 11 other books, ranging from Zamenhof's "*Fundamenta Krestomatio*" to Julio Baghy's novel "*Hura*", and from Professor William E. Collinson's study on "*La Homia Lingvo*" to Onisabro Deguchi's "*Fundamento de Animo*" (one of the sacred writings of the Japanese Shintoist sect "Oomoto"). The results of this comparison are extremely interesting. The suffix *-ad*, for instance, the one most often used in the "*Originala Verkaro*", is being used much more sparingly now. From first place in the "*O.V.*" it has dropped to 4th place in Baghy's "*Hura*", to 6th place in Raymond Schwartz's "*Stranga Butiko*", to 3rd place in "*Fundamento de Animo*". It maintains first place in "*La homia lingvo*".

Combined with the author's study on the durative suffix *-ad*, his studies on the inchoative prefix *ek-* are of great significance. Dr. Manders found that *ek-* is used frequently by authors who, in their mother tongues, are accustomed to the *actio aorista* or to *verba momentanea*. Comparing the use of the prefix *mal-* to that of *ek-*, Manders has established that *Kolo-*

mano Kalocsay (a Hungarian) used *ek-* 148 times where he used *mal-* 231 times while for *Raymond Schwartz* (a Frenchman) the proportion is 9 to 57. It is normal that translations should render to some extent the verb aspects of the original. For those writing directly in Esperanto, however, any exaggerated use of *ek-* and *-ad* should be discouraged. They should follow the simple rule: "Where in doubt — leave it out".

Manders remarks that the use of the accusative, especially the accusative of direction, has increased in Esperanto. I should be inclined to disagree with much of what he says about the difficulties of the accusative, although it is obvious that many Esperantists, not all of them beginners, make mistakes in its use. It is not correct to say that the accusative "has entirely disappeared from English, French, Italian, Spanish, Portuguese, the Scandinavian languages and Dutch". In each one of these languages, pronouns have an accusative ("I" — "me", "he" — "him", "who" — "whom", etc.) Spanish has the "personal accusative" of nouns (formed with the preposition *a*). In its most common (though not most modern) spelling Dutch has an accusative for the masculine article and adjective. Dr. Manders' book is printed in the more modern spelling in which "de" is substituted for "den", but I bet that he is now receiving many letters addressed to "Den Weledeleen Zeergeleerde Heer Dr. W. J. A. Manders". (The *n* indicates the accusative and the formula of address, "the very noble and very learned gentleman". It is one to which every Ph.D. is entitled in the polite Netherlands.)

In matters of grammar, vocabulary and syntax, Dr. Manders belongs to what one might call "the hairsplitting school" in Esperantology. He discovers mistakes where an ordinary mind

cannot see any, and makes distinctions which most Esperantists are likely to find superfluous. That he is able to back up some of his opinions with quotations from the Bible of the hairsplitters, the "*Kompleta Gramatiko*" by *Kalocsay* and *Waringhien*, does not make things any better. He quotes, for instance, the following distinctions:

estas eble ke li venos
povas esti ebla ke li venos
sajnas ebla ke li venos
estas necese veni
mi trovas necesa veni

In my opinion, *Kalocsay*, *Waringhien* and Manders are wrong, and other Esperantists, who in each one of the above examples would use the adverb, are right.

Manders criticizes the sentence "mi preferos skribi al li leteron" ("I shall prefer to write him a letter") and says that it must be either "mi preferas skribi al li leteron" or "mi preferere skribos al li leteron". Only a schoolmaster can push logical thinking to such absurd extremes. Apparently Manders argues that in the sentence under discussion the preference is not really in the future but already in the present because no one can be sure that he will prefer something unless he prefers it already. That may well be true, but the sentence (as it would be formed in almost every Western language) simply means that the writing of the letter will occur in the future and that it will be the expression of my preference at that time.

Manders is also too much of a puritan when it comes to word formation. Some Esperantists, especially beginners, use compound words which sound queer and uncommon, but which are not necessarily wrong. In some instances Dr. Manders even condemns words which are excellent. He criticizes, for instance, an English correspondent for having used the phrase

"silentemo, kiu bordas preskaŭ sur boveco". In his pontificating manner he declares: "There is no verb, *bordi*, only a noun, *bordo*, meaning *shore*; the writer was obviously thinking of the English *to border* . . ." What if he was, Dr. Manders? *La bordo* means indeed "*the edge*", "*the bank*" (of a river), "*the shore*". But Esperanto roots can be used in any form, as nouns, adjectives, adverbs or verbs, in which they make sense. The verb *bordi* is, in my opinion, perfectly good Esperanto and means something very close to the English "*to border*", namely to have the same closeness to something as the bank of a river has to the river. The preposition *al* would probably be better than *sur*. With this little change, the phrase "silentemo, kiu bordas preskaŭ al boveco" ("taciturnity which borders almost on cow-ishness") is a gem.

Dr. Manders complains that many of those who take the advanced Esperanto examination in the Netherlands make what he considers grave mistakes. At one of these examinations, we are told, 7 out of 33 candidates translated "for seven months this villa has been inhabited" by "depost sep monatoj ĉi tiu vilao estas enloĝita". According to Manders (and apparently also the examiners) the past participle is wrong and should be replaced by the present participle because the house is still being inhabited. Here again he is splitting hairs. The house began to be inhabited 7 months ago, which was in the past, and is still inhabited in the present. The Esperanto translation "estas enloĝita" (the present form of "estii" and the past participle of the passive form of "enloĝi") appears to be excellent, at least as good as the durative present tense "estas enloĝata". Both forms should be considered as correct. My sympathy goes out to those poor Dutch candidates

who apparently were credited with an extra "mistake" because of their examiners' passion for hairsplitting distinctions.

In a number of matters Dr. Manders outdoes Kalocsay and Waringhien. These distinguish between 5 "aspects" of the Esperanto verb: *komerca*, *momenta*, *daura*, *ripeta*, and *fina*. Manders distinguishes eight: *actio instans*, *actio ingressiva*, *actio aorista*, *actio progressiva*, *actio durans*, *actio iterativa*, *actio perfecta*, and *actio cessativa*. The hearts of Latin and Greek scholars beat with delight when such a list appears. This kind of linguistic analysis has undoubtedly its scholarly merits. For non-specialists, however, it spells confusion rather than clarity. Fortunately, Esperanto is not as complicated as the "*Kompleta Gramatiko*" and "*Vijf Kunsttalen*" make it appear.

At this late instant an apology may be in order because this review seems to contain more criticism than praise. In a certain way however, the faults of the book are the consequences of its virtues. Its hairsplitting is an exaggeration of its thoroughness, its grammatical puritanism an exaggeration of its analytical approach and severe erudition. I have often wondered what a thorough linguistic study of Esperanto would be like if it were made by an old-fashioned professor of Latin and Greek using the full complement of his grammatical distinctions. Here we have such a book, and a very good one at that. One may find in it hundreds of things to disagree with, but there is hardly a chapter in it that does not open new horizons to those who wish to disentangle some of the threads on the loom of language and wish to obtain a more profound understanding of the way in which the threads are woven together in the solid tissue of the living Interlanguage, Esperanto.

ESPERANTO IN ACTION

"*World Debate 1948*" is the name of an International Conference to be held at Paris, France, in May 1948. Esperanto will be the only language used. The cooperation of some of the most prominent French leaders in politics, economics, technology, science, press, radio etc. has already been secured, including: Jules Jullien, Member of the National Assembly, former Cabinet Minister, President of the Republican Committee on Industry, Commerce and Agriculture; Emile Vanrullen, Member of the Council of the Republic (the former Senate); Aimé Cotton, Vice President of the Academy of Sciences; and Professor Pariselle, President of the University of Grenoble. The Committee on Economics has one specialized Secretary each for: Commerce, Trade Fairs, Labor Unions, Banking, Maritime Transportation, Railroads, Aviation, Radio, Highways, Customs and Police, Tourism, International Trade, and Economic Legislation. Some of the topics to be discussed are extremely timely, for instance: "Is it possible to find a synthesis between the Western and the Eastern concept of democracy?", "Is a World Parliament or a World Government possible?", "Mankind and the atomic bomb", "Should press and radio be independent, supervised by the State, or owned by the State?"

An Esperanto motion picture on the destruction and reconstruction of Budapest was recently completed. Its running time is 15 minutes. It was financed and sponsored by the Smallholders, Hungary's largest political party. The lecturer in the picture is Julio Baghy, a well-known Esperanto novelist and poet. This is the second documentary film in Esperanto to be produced in Hungary. The first, issued several years ago, dealt with the restoration of ancient works of art.

"*Catholic Digest*", of St. Paul, Minnesota, a publication totaling a circulation of about 350,000 in different editions, published an excellent article on Esperanto in its July 1947 issue. Entitled "Resolving Babel", it was written by Marcus Van Steen, a Canadian journalist who also contributed articles on Esperanto to various Canadian newspapers and magazines. He plans other articles.

The Lord Mayor of Birmingham, England, Albert E. Bradbeer, welcomed the 32nd British Esperanto Congress this summer by a message in which he stated among other things: "One of the greatest hindrances to trade and commerce, as well as to peace and international goodwill, is the barrier of languages. Too often we trust to luck, and presume that our business affairs can be negotiated and settled on the basis of the English language. The market-place of the world is dominated, hindered, and frustrated by the babel of what we call foreign tongues. If the leading Governments of the world so willed, this impediment to peace, trade and prosperity could be speedily removed by the official adoption of a simple international language such as Esperanto. I know by personal observation and contact that the use of Esperanto can provide the means of exchange of ideas and knowledge between people who would not otherwise understand a single word uttered in a foreign language. It is clear that in the future, vast countries like Russia, India, and China will more and more rise into prominence. We shall be unwise if we trust to any idea that the world will accept the English language as the normal international means of communication. I therefore express the hope that the movement in favor of the use of Esperanto will make rapid progress in all countries."

AROUND THE WORLD

At the Shannon Trans-Atlantic Airport, Ireland, one of the busiest transit centers in worldwide aviation and the only international airport without customs barriers, Esperanto is being used frequently, according to "Dansk Esperanto-Blad", Copenhagen. Mr. O. Maidin, one of the officers of the Passenger Department, declared that he had often seen the green star of Esperanto on the overcoat lapels of passengers and that he had spoken in Esperanto to a number of them. Announcements over the public address system are usually made in Irish, English, and French, he said, but sometimes he also made such announcements in Esperanto. There is an Esperanto Club at Rinn Eanaigh, in the neighborhood of the airport.

"Operation Babel" at the recent British Industries Fair, Birmingham, required 14 interpreters speaking 26 languages, including Esperanto, according to "The Board of Trade Journal", London. The languages available were: Norwegian, Swedish, Danish, Icelandic, Russian, Polish, Czech, Serbian, Slovenian, Bulgarian, German, Dutch, Flemish, French, Italian, Spanish, Catalan, Portuguese, Maltese, Arabic, Hebrew, Hindustani, Malay, Afrikaans, Filipino, Esperanto.

Shortwave broadcasts in Esperanto are now scheduled every week from Vienna, Austria, as well as from Bern, Switzerland, Warsaw, Poland, and Belo Horizonte, Brazil, twice a week from Sofia, Bulgaria, twice a day from Prague, Czechoslovakia.

U. N. RADIO AND ESPERANTO

The British Esperanto Association in London received from United Nations Headquarters at Lake Success, New York, the following letter dated June 17, 1947:

"I have just received your letter of June 4th addressed to the Radio Division of the United Nations regarding the possibility of broadcasting in Esperanto through our facilities.

"Although we think the idea is very interesting, I must state that from the first time we began on the air less than one year ago, our regular broadcasts have been limited to the five working languages: English, French, Spanish, Chinese, and Russian.

"After the September Assembly we hope that our budget will be increased, and we plan to broadcast in a greater number of languages. Perhaps at that time we could study the possibility of broadcasting in Esperanto with you.

"In the meantime, we have taken note of the address of Mr. G. Alan Connor, and will get in touch with him when the occasion arises.

G. GARCIA PALACIOS, Deputy Director, Radio Division."

The letter was in reply to the communication of a resolution which had been passed unanimously at the Annual Convention of the British Esperanto Association: "The 32nd British Esperanto Congress, meeting in Birmingham, May 24th, 1947, and representing 3,000 members of the British Esperanto Association, Incorporated, passed the following resolution: That in view of the fact that Esperanto is in use in 65 countries throughout the world, this meeting urges the United Nations to make regular transmissions in the language, giving short talks on the various aspects of the work of the United Nations."

AMERICAN ESPERANTIST

G. ALAN CONNOR, *Editor*
114 West 16th Street
New York 11, N. Y.

MEMBERSHIPS IN EANA

Constantly increasing costs have necessitated higher dues in EANA. *Minimum Membership* (which includes *American Esperantist*) now goes to \$3 a year. Subscription to AE will remain at \$2. The following recent items show the skyrocketing costs in materials and labor.

From a news item, we read that *The Saturday Evening Post*, which sold at 5c a copy, was increased to 10c a copy in 1942, and now goes to 15c a copy as the result of "continued increase in production costs." A recent letter from *LOOK Magazine* says: "For quite some time we hoped that paper and printing costs would settle back to normal, but because they haven't, we must change the yearly price from \$2.50 to \$3.50."

Fortunately for EANA, we have a growing list of loyal members who are contributing to the *Sustaining Fund*, but we must not allow the few to carry the burden of increased costs without a reasonable increase in EANA dues at the minimum level. The 1947 Congress, the Executive Committee, and the Estraro, have voted overwhelmingly for increased dues. In addition, it is urged that members do not stop at \$3 per year, but that they become *Active Sustaining Members* at \$5 per year, or contributors to the Sustaining Fund.

Let's all take an important financial step forward. Everyone who can possibly do so, send in annual dues as *Active Sustaining Member* at \$5—or better yet join the *Sustaining Fund*. Plans for the coming year include regular club-news bulletin in addition to AE. With more funds for EANA, will come better things all along the line for *Esperanto in America*. Make your plans for increased support now!

THE EDITOR'S DESK

'PARTITION' IN EANA

The following letter from *Kaliforniano*, about independent moves for Esperanto bulletin and book services on the Pacific Coast, appears to merit consideration.

We quote: "...the membership of EANA should be told about this new Pacific Coast competitor. It (*the Verda Marbordo Pacifika*) professes to be friendly to EANA, and uses the slogan *Unueco Estas Forto*. Nevertheless, in reality it is an attempt at the *partition* of our North American movement into two parts: namely, "*California, Oregon, Washington, British Columbia, and Alaska*," as against the rest of the country. It promotes an Esperanto bulletin and an Esperanto Book Service for this region. I write to inform you that most of us in California oppose this *partition*. We believe that you merit undivided support . . ."

We print but a part of the letter, and trust that it is not as serious as stated. However, for the information of the membership, we point out that the Executive Committee of EANA has already counseled the promoters of the separate plan, that the official movement cannot approve any division of the territory of EANA. It is evident that if the Pacific Coast sets up an independent movement, then other possible divisions could be set up. The end result of all this would be anarchy in efforts to build and support a real Center.

We trust that all loyal and responsible Esperantists will continue to support the Central Office, buy their books through the Central Office, send their news items to AE, and ignore private enterprises which would profit from the labors and sacrifices of your official organization—EANA.

The Esperanto Association of North America

EXECUTIVE COMMITTEE

Edwin L. Clarke

W. Solzbacher

G. Alan Connor

Joseph Leahy

"GIVE 10c A DAY — TO E.A.N.A."

All members who attended the EANA Congress at Conway, 1946, will remember the indefatigable organizer of entertainment and "get-together" evenings—*Miss Grace Randolph* of Providence, R. I. She volunteers again, in continued service to EANA, as one of the first to respond to the campaign for "10c a Day." Miss Randolph writes: "Enclosed is check for \$36.50, in response to Professor Clarke's appeal for 10c a day for one year. I understand the work you and Mrs. Connor are doing—and it does seem as though *now* is an important time." We deeply appreciate this sacrifice toward the building of an adequate Central Office, and trust that many more will follow her example by giving 10c a day—\$3.00 per month—\$36.00 per year.

Others who have responded with \$3.00 per month are: *Herbert Smart*, New York; *H. Elwin Reed*, Los Angeles; and *Harold Ewen*, Newfield, N. Y. Members of EANA will remember that Hal Ewen originally started the drive for more funds, when he asked: "*Are We Equal to the Challenge?*", and forwarded over \$100 to point the way! Then *Dan Ward Gibson* started the *Sustaining Fund* for EANA. If a goodly number of members follow the example of these modern pioneers for *Esperanto in America*, we can surely build a real Central Office worthy of North America, and worthy of the great opportunity for Esperanto which merely awaits adequate financing. Won't you—each and every one of you—begin *now* with \$3.00 per month (10c a day)?

Recent members who are now sending \$10.00 per month are: *H. Sloan* and *Anonymous* (usona oficisto eksterlande). Also \$100.00 just received from another anonymous (Michiganano). Our sincere thanks and appreciation. Others: *A. S. Mellichamp*, \$15 (additional to \$10 per month); *Julia May Leach*, \$10; *Grace Randolph*, \$10 (additional); *Elwood R. Etter*, \$10; *Dr. Lehman Wendell*, \$5; *Anonymous* (Baltimoreano), \$7; *David Richardson*, \$5; *Arnold Pennekamp*, \$4; *Richard Earnhart*, *Elise Lippmann*, *V. Rev. Gabriel N. Pausback*, *Charles Solin*, *Jack Whitman*, \$2 each; and many, when ordering books from *American Esperantist* (which is a most important way to provide profits for A.E. through book sales), send more than the required amounts with request to "keep the change for Sustaining Fund": *G. Clayton*, *W. D. B. Hackett*, *Yitkon Ho*, *W. J. H. Knappe*, *Karl Nell*, *Harold Schroeppel*, *Eugene Thompson Jr.*, *George Wagner*, and others. *Mrs. Olive H. Campbell* sends \$1.00 per month to help with postage;—she writes: "I enclose stamps for October "dues" on postage bills, and I wish you both a better outlook than you have had so far." In the name of EANA, thank you one and all! To other members who are planning to give for *Esperanto in America*, won't you join *now* in a veritable crusade which will culminate in the establishment of an *Esperanto Center* for effective work in the higher phases of Esperanto promotion?

Contributions & dues to EANA are deductible for income tax purposes.

NORDAMERIKA ESPERANTO-KONGRESO

KONG RE SANO

Nur trifoje en la historio de la Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko sinsekvaj kongresoj okazis en la sama loko. En 1908 kaj 1909 EANA organizis siajn unuajn du kongresojn en Chautauqua. En 1912 kaj 1913 la 5-a kaj la 6-a kunvenis en Boston. En 1946 kaj 1947 la unuaj du postmilitaj kongresoj okazis en Conway, en la ŝtato New Hampshire, en la "arbara, biena, laga kaj monta paradizo" de la Centro por Mondfrateco (World Fellowship Center), kies estroj estas membroj de EANA. Fakte la Aga Komitato ne intencis inviti la membrojn denove al Conway en ĉi tiu jaro, sed aliaj urboj, kiuj unue ŝajnis tre taŭgaj, ne povis esti elektataj pro diversaj kaŭzoj, kaj fine la tempo estis tiom progresinta, ke la plej simpla solvo de la problemo estis fari la samajn aranĝojn kiel lastjare.

El la anglalingva raporto sendita al la membroj de EANA antaŭ iom da tempo multaj el niaj legantoj jam scias, ke la kongreso, kvankam malgranda, laboris bone kaj tre sukcese. Gesamideanoj el plej diversaj partoj de Usono kaj Kanado ĉeestis, junaj kaj maljunaj, novaj kaj malnovaj. Ili venis fervoje, aŭtobuse, aŭtomobile kaj aeroplane, unu membro eĉ en sia privata aeroplano.

La kongreso voĉdonis preskaŭ unanime por nova statuto. Nur du voĉoj estis kontraŭ ĝi. Jam antaŭe en skriba voĉdono la membraro akceptis ĝin per 152 kontraŭ 4 voĉoj. La esenca celo de la statuto estas kre solidan bazon por la laboro kaj kontinueco de la Asocio. La ĉefan aŭtoritaton ĝi metas en la manojn de 7-persona Estraro. Ĝi estas sufiĉe granda por reprezentati diversajn vidpunktojn kaj geografiajn regionojn, sed samtempe sufiĉe malgranda por povidi rapide pri gravaj aferoj. La Estraro unuanime elektita en Conway,

konsistas el la jenaj gesamideanoj:

Prezidanto: Profesoro Edwin L. Clarke, Winter Park, Florida; *Viceprezidanto:* D-ro William A. Solzbacher, Yonkers, New York; *Generala Sekretario:* S-ro G. Alan Connor, New York, New York; *Kasisto:* S-ro Harry M. Harrison, New York, N. Y.; *Asociaj Direktoroj:* S-ro Dan Ward Gibson, Seattle, Washington (por 2 jaroj); D-rino Lydia Allen DeVilbiss, Miami, Florida (1 jaro); S-ro Joseph Leahy, Washington, D. C. (kiu jam estis elektita kiel Membro de la Aga Komitato ĝis 1948).

La kongresanoj multe bedaŭris, ke la Prezidanto de EANA, Profesoro Clarke, pro grava familia kaŭzo ne povis ĉeesti. Oni entuziasme aplaŭdis lian raporton senditan al la kongreso kaj decidis sendi al li dankletteron. Pro lia foresto oni utiligis la talenton de sufiĉe granda nombro da "portempaj" prezidentoj. S-ro Leahy, Membro de la Aga Komitato kaj estinta Generala Sekretario, prezidis la unuan laborkunsidon, D-ro Solzbacher, la nova Viceprezidanto, la lastan. D-rino DeVilbiss prezidis la tri aliajn. F-ino Roan Orloff agis kiel Loka Kongresa Komitato, organizante kaj estrante tre interesajn vesperajn programojn. S-ro William Vathis redaktis viglan kaj varian Vivantan Gazeton. En unu kunveno, kiu estis tute en Esperanto, tri gravajn paroladojn prezentis F-ino Roan Orloff, S-ro Ernest G. Dodge, kaj D-ro Solzbacher.

S-ro Connor, Helpa Sekretariino de EANA, ankaŭ laŭlegis tre interesan raporton de la Komitato pri Publika Informado. Si montris, ke la tempo nun estas matura por pli grandskala propagando en Nordameriko. Ni aŭdis kun plezuro, ke en la pasinta jaro "La Voĉo de Ameriko", la tutmonda radio-programo de la usona registaro, dufoje dissendis pri

Esperanto kaj ke tio rezultigis leterojn el malproksimaj landoj. La radio-stacio WNYC, kiu apartenas al la Urbo New York, disaŭdigis Esperantoprogramon por duagradaj lernejoj. Multaj informpetoj estis la rezulto. En diversaj lernejoj en New York kaj aliloke Ges-roj Connor faris sukcesajn paroladojn kaj provlecionojn. Multaj ĵurnaloj publikigis artikolon de la fama ĵurnalisto Bob Considine pri la lingva problemo en la Unuigitaj Nacioj kaj Esperanto. La kanada ĵurnalisto Marcus Van Steen publikigis efikajn artikolojn pri Esperanto en la semajna aldono al la "Montreal Standard" kaj en "Catholic Digest" (Julio 1947). EANA daŭrigis sendi "Amerikan Esperantiston" al diversspecaj eminentuloj. Eĉ en aliaj landoj EA NA helpis la por-Esperantan laboron. En Berlin, ekzemple, la grava ĉiutaga ĵurnalero "Der Tagesspiegel" publikigis (la 5-an de Majo 1946) klarigojn de S-ro Connor pri la lingva problema en la Unuigitaj Nacioj kaj la neceseco de Esperanto.

La Komitato pri Enciklopedioj, kies Prezidanto estas Profesoro Clarke kaj kies raporto estis laŭtlegata de S-ino Cora L. Fellows, unu el ĝiaj membroj, raportis pri klopodoj enigi freŝdatajn informojn en diversajn enciklopediojn.

Unu el la plej interesaj raportoj en Conway estis tiu de S-ro Howard Latham (kiu bedaŭrinde ne povis ĉeesti persone) pri agado en la lernejoj kaj inter la junularo. Li klarigis, kiamañiere li kreis intereson pri Esperanto inter la instruistoj kaj lernantoj en sia regiono (Livingston County, ŝtato New York) kaj organizis Esperantokursojn en diversaj lernejoj, promesante premion al la plej sukcesa lernanto. Tiom longe, ke la lernejoj ne donas "punktrojn" ("krediton") por Esperanto-lernado same kiel por aliaj fakoj, premioj estas tre gravaj, li diris.

Skriba raporto de S-ro Glenn P. Turner pri la UNO-Petskribo sciigis, ke li jam forsendis pli ol 7,000 subskribitajn foliojn al Anglujo. La plimulto venis el Usono kaj Kanado, sed estis ankaŭ proksimume 150 el Puerto-riko, 100 el Ĉinujo, 100 el Singapore, kelkaj el la Filipinaj Insuloj ktp.

La financa raporto, verkita de S-ro Harry M. Harrison, montris pli grandajn enspezojn ol lastjare, pro pli granda nombro da membroj, ankaŭ Patronoj kaj Subtenantoj, sed eĉ pli grandan kreskon de la elspezoj, pro pli altaj kostoj de papero, presado, oficeja materialo ktp. La ĝenerala konto montris malgrandan deficiton. Ĝi povas esti pagata el la gajno de la lasta jaro, tamen la kreskinta membronombro eĉ pli urĝe necesigas efikan oficejon kun pagataj helpantoj.

En la Prezidanta Raporto Profesoro Clarke mencias la necesacon de pli altaj kotizoj. Okazis sufiĉe longa diskuto pri la afero. Ĉiuj konsentis, ke du dolaroj ne plu sufiĉas kiel jara kotizo kaj ke tri dolaroj devus esti la minimumo. Multaj kongresanoj esprimis la penson, ke la plimulto de la membroj povas kaj devus pagi almenaŭ 5 dolarojn. Tamen estas eble, ke kelkaj ne povas fari tion. Ili devas resti membroj kun plenaj rajtoj. Oni ne devas doni al ili la impreson, ke ili estas duagradaj membroj aŭ ke ili ricevas almozon, se ili pagas nur 3 dolarojn. La definitiva solvo de la problema estas lasata al la Estraro, tamen la fundamenta ideo sendube estas, ke ĉiuj, kiuj iel povas fari tion, devas esti urĝe informataj, ke oni atendas de ili almenaŭ 5-dolaran kotizon de Membro-Subtenanto. La simpla membro-kotizo de 3 dollaroj ne devus esti tiu de la plimulto de niaj membroj.

Inter la rezolucioj de la Kongreso (preparitaj de Komitato, kies Prezidanto estis S-ro Dodge) estis unu, kiu rekomendas, ke la Esperanto-klu-

boj zorgu, ke ilia adreso estu en la telefonlibro de ilia urbo sub la vorto "Esperanto". Alia rezolucio oficialigas la du devizojn: "Ciu membro varbu novan membron", kaj "Ciu membro subtenu la Subtenkomitaton".

Varbado de novaj membroj estas sendube unu el niaj plej urgaj taskoj. La raporto de la Generala Sekretario montris, ke laŭ relativa vidpunkto EANA faris belan kaj daŭran progreson en la lastaj jaroj. La nombro de membroj, kiu estis nur 327 en marto 1945, kreskis al 383 en Januaro 1946, al 527 en Aŭgusto 1946, al 691 en Marto 1947, al 729 en Majo 1947. Tamen la nuna nombro certe ne estasinda de Nordameriko. Ni eĉ ne povas riski mencii ĝin en la anglalingva parto de "Amerika Esperantisto", kiu, laŭ la opinio de multaj, aspektas kiel organo de multe pli granda asocio. En la parolado, kiun li faris en Conway pri "Amerika Esperantisto", D-ro Solzbacher atentigis, ke la nuna stato de EANA estas, en certa maniero, kritika kaj dangera. Se la membronombro estus inter 200 kaj 300, la laboro de la Asocio povus esti farata de kelkaj personoj en ilia libera tempo. Se la membronombro estus inter 2,000 kaj 3,000, la Asocio havus sufice da mono por profesia oficejo kun pagataj oficistoj. Sed nun, estante en "transira" periodo inter la du situacioj, EANA havas tro multe da laboro por la libervola sistemo, tro malmulte da mono por la profesia sistemo. Ni do devas aŭ malsuprenfali en la "mal-altan" klason aŭ suprengrimpi en la "altan". Se ĉiu membro serioze agus laŭ la devizo, "Ciu membro varbu novan membron", la suprengrimpado povus estis farata rapide. Se tiuj, kiuj havas okazon por tio, varbus 2, 3, 5, 10 aŭ 20 novajn membrojn kaj se la aliaj varbus *almenaŭ unu*, kelkaj monatoj sufiĉus por levi nian Asencion en pli altan kategorion. La aŭtuno estas la plej favora tempo por

varbado. Kial ni ne povus konkrete traduki la devizon en la formulon: "*Ciu membro varbu novan membron antaŭ la fino de la jaro!*"

Kie trovi la novajn membrojn? Ho, karaj geamikoj, ekzistas multaj eblecoj. Ĉu vi scias, ke eĉ en la lokaj Esperanto-kluboj de Usono kaj Kanado estas personoj, kiuj ne estas membroj de EANA? Ekzistas ankau multaj malnovaj Esperantistoj, kiuj perdis kontakton kun la movado. Eble ili atendas nur vorton aŭ leteron de vi por fariĝi membroj. Kelkaj foriris pro disputo kun iu gvidanto aŭ membro. Eble vi povas klarigi al unu el ili, ke membreco en EANA estas partopreno en granda movado, ne persona favoro farata al iu individua Esperantisto. Studantoj kaj studintoj de Esperanto-kursoj estas oportunaj objektoj por membrovarbado. Inter la multaj personoj, kiuj esprimis simpatiajn al la Esperanto-movado, sed kiuj ne mem lernis la lingvon, devus esti almenaŭ kelkaj, kiujn vi povus konvinki, ke membreco en EANA — aŭ almenaŭ abono al "Amerika Esperantisto" — helpos ilin pli bone kompreni kelkajn el la problemoj de la internacia vivo. Se vi bone pripensas la aferon, vi eble trovos multajn ebalajn objektojn por *via* varbado. Certe vi trovos almenaŭ unu!

La kongreso en Conway — kiel Esperanto-kongresoj ĝenerale — kreis multe da entuziasmo kaj plifortigis la amikecon inter malnovaj Esperantistoj. Tamen estis bone, ke kelkaj kongresanoj en Conway ne estis malnovaj, sed novaj Esperantistoj. Ni esperu, ke en la venonta jaro, kiam la kongreso eble okazos en Toronto, la nombro de la "novuloj" estos multe pli granda. EANA ne devas esti malgranda grupo da malnovaj kaj maljunaj amikoj, sed efika kaj moderna instrumento por enkonduki la Internlingvon en praktikan uzon en ĉiuj fakoj de la vivo.

RIGARDANTE TRA LA JARLIBRO

La unua impresio pri la Jarlibro de UEA kaj IEL por 1947 (Unua Parto) estas, ke ĝi vere estas libro. La 250-paĝa volumo aspektas bele kaj impone. Oni povas montri ĝin al ne-Esperantistoj, por atentigi ilin pri la praktika utileco de nia lingvo por la internacia vivo. La tempo de la maldikaj broshuroj forpasis. Ni ja ankoraŭ ne reatingis la staton de 1928, kiam UEA eldonis 608-paĝan Jarlibron, sed se la progreso daŭras, kiel en la lastaj du jaroj, ni baldaŭ havos 1000-paĝan Jarlibron.

Alia grava fakto estas, ke la Jarlibro estas eldonita komune de Internacia Esperanto-Ligo (IEL) kaj Universala Esperanto-Asocio (UEA). Estonte la ĝeneralaj Esperanto-movado havos nur unu internacian organizon. La skismo de 1936 estas venkita per reciprokaj koncesioj kaj la komuna volo labori nur por la bono de la movado. La nuna Jarlibro ankoraŭ ne plene montras la rezultojn de la reunuiĝo, sed ĝi certe indikas la komencon de la nova vojo. Estas vere, ke en la pasintaj dek jaroj UEA nur unufoje eldonis propran Jarlibron (204-paĝan), en 1939/40, tamen la ekzisto de du delegitoreoj estis sensenco. La kunkordo de la du retoj sendube pliigos la nombron kaj la kvaliton de la delegitoj.

La statistikoj de IEL (p. 34-35 kaj 240-41) estas interesaj. La plej grandan nombron de membroj havis Britujo (2,846) kaj Francujo (2,511). Por Usono la statistiko indikas (por la 31-a de Decembro 1946) 594 IEL-membrojn, por Kanado 30. Sajnas, ke la Asociaj Membroj el Kanado estas enkalkulitaj en la usona cifero. Tio ne estas tute justa. Laŭ la tutamembromonto Usono okupas nur la naŭan lokon: post Britujo, Francujo, Svedujo, Nederlando, Danujo, Jugoslavujo, Bulgarujo, Norvegujo. Tamen

por la aktivaj membroj (MJ, MA, MS ktp.) Usono okupas la kvaran lokon: post Britujo, Nederlando, Francujo; por Membro-Abonantoj ankau la kvaran lokon: post Britujo, Nederlando, Francujo; por Membro-Subtenantoj la trian: post Britujo kaj Nederlando. Laŭ la proporcio inter aktivaj membroj kaj asociaj membroj Usono okupas la trian lokon inter la landoj, kies naciaj organizoj estas aliĝintaj al IEL: ĝia loko estas post tiuj de Ĉekoslovakio kaj Britujo. Usono havas (laŭ la Jarlibro) 82 Delegitojn, 6 Vic-Delegitojn kaj 30 Fak-Delegitojn. Laŭ la nombro de Delegitoj ĝi okupas la kvaran lokon: post Britujo, Francujo kaj Nederlando. Kanado havas 10 Delegitojn, 1 Vic-Delegitojn kaj 1 Fak-Delegitojn.

Laŭ mia opinio ne estas malbona afero, ke Usono kaj Kanado ne partoprenis en la ridinda inflacio de Fak-Delegitoj. En kelkaj landoj preskaŭ ĉiu membro de IEL sajnis havi la ambicion farigi Fak-Delegito kaj vidi siajn nomon kaj adreson presitaj en la Jarlibro. Se la persono estas tajloro, li farigas Fak-Delegito pri "tajloraj aferoj", se li scias naĝi, pri "naĝ-aferoj", se li fumas, pri "tabakaj aferoj", se li ne fumas, pri "kontraŭ-tabakaj aferoj". Mi trovis 219 specojn da Fak-Delegitoj en la Jarlibro por 1947! Kelkaj landoj groteske troigis la specialigon, ekzemple Brazilo, kie estas nur 23 Delegitoj, sed 61 Fak-Delegitoj, Portugalujo, kie ekzistas 30 Delegitoj kaj 42 Fak-Delegitoj, aŭ Hispanujo, kiu nombras 15 Delegitojn kaj 27 Fak-Delegitojn.

Kompreneble la nombro de membroj kaj Delegitoj de UEA en Usono kaj Kanado ankoraŭ ne estas kontentiga. Estas iom hontige, ke estas pli multe da membroj en Sud-Ameriko ol en Nord-Ameriko. Kelkaj gravaj urboj tute ne havas Delegitojn.

Nun estas la tempo por pagi vian UEA-kotizon, 1948, al la Centra Oficejo.

HISTORIO DE LA FILIPINA STANDARDO

MAXIMIANO MARMITO VILLAREAL

En Esperanto

La filipina standardo enhavas du striojn.

La supra stroj estas blua; la suba, ruĝa.

La ruĝo signifas forton kaj kurag-on.

La bluo signifas idealojn kaj justecon.

Apud la stango troviĝas aparta triangula spaco.

Tiu spaco estas blanka.

En la centro estas ora suno, havanta ok radiojn.

La suno signifas liberecon, aŭ la naskiĝon de nova nacio.

La ok radioj aludas al la ok provincoj, en kiuj ribelado kontraŭ Hispanujo komenciĝis.

Tiu provincoj estis: Manila, Bulakan, Pampanga, Nueva Ecija, Morong, Laguna, Batangas, kaj Cavite.

La blanka triangulo signifas egalecon kaj fratecon.

En ĉiu angulo de la triangulo troviĝas ora stelo.

La tri steloj aludas al la insulo Luzon, la Visaya-insularo, kaj la insulo Mindanao.

Kelkfoje oni nomas la filipinan standardon "Filino de la Revolucio", ĉar tiu flago ekestiĝis dum la filipina revolucio.

La 12-a de Junio, 1898, estis la dato, kiam tiu nacia standardo estis oficiale akceptata kaj rajtigata de la filipina Kongreso.

Inter ĉiuj standardoj de sendependaj landoj, tiu de Ĉekoslovakio plej similas tiun de la filipina insularo.

In English

The Philippine flag consists of two stripes.

One is red and the other is blue, the blue being on the top.

The red signifies bravery and courage.

The blue represents ideals and justice.

Near the staff is a triangular space. This space is white.

In the center is a golden sun having eight rays.

The sun signifies liberty or the birth of a new nation.

The eight rays represent the eight provinces in which rebellion against Spain started.

These provinces were: Manila, Bulakan, Pampanga, Nueva Ecija, Morong, Laguna, Batangas, and Cavite.

The white triangle stands for equality and brotherhood.

In each corner of the triangle is a golden star.

As there are three stars in all, they represent the Islands of Luzon, the Visayas, and Mindanao.

Sometimes the Philippine flag is called "Daughter of the Revolution", because it came into existence during the Philippine Revolution.

It was on June 12, 1898, that the national flag was officially adopted and recognized by the Philippine Congress.

Among the flags of independent nations, the flag of Czechoslovakia is the nearest in appearance to the Philippine flag.

Send Esperanto Christmas Cards this year. See back cover page this issue.

32-A UNIVERSALA KONGRESO, BERN, 1947

HAROLD SCHROEPPEL

Oficiala Reprezentanto de E.A.N.A.

La urbo Berno estas tiel bela, eĉ apud la fervojo, ke estis preskaŭ nekredeble. Post Parizo, kiu ni jus forlasis, Berno aspektis kiel bela ĝardeno, zorge aranĝita kaj purigita. Ni alvenis iom post la deka horo matene, kaj trovis amason da Esperantistoj en la stacidomo. Ni havigis niajn paperojn en malgranda ĉambro en la stacidomo, kaj la sola malfacilajo de la Kongreso okazis tie. Ni devis atendi du horojn por ricevi niajn dokumentojn, monon, mang-kuponojn, logejon, kongresprogramon, k.t.p.

Ni — tio estas mia edzino kaj mi — logis en privata hejmo, kie oni komprenis nur "Sweitzer Deutch" kaj iomete de la franca lingvo. La interkompreneado estis iom malfacila, sed en la Kongreso mem la lingvaj baroj ne aperis. Ĉio estis bone kaj efike organizita.

La kongresejo estas la Berna Kazino. Ĝi estas bela, ŝtona konstruaĵo, kiu staras sur la riverbordo alte super la rivero, kiu ĉirkaŭas la malnovan urbo-parton. La verda standardo kaj longa rubando kun la vortoj "32-a Universala Kongreso de Esperanto" indikis la lokon.

Sabaton vesperne en la Kornhauskeller (kelo de la grendomo) okazis interkonatiĝa vespero. Granda kalk-ŝtona stuparo kondukis nin en la ejon, kaj post tio mi memoras nur pri voĉa brujo, muziko, ridado, granda ĉambro plena de tabloj, seĝoj kaj Esperantistoj, odoro de fumo cigareda, verdaj steloj ĉie, premado por trapasi la amason, feliĉaj amikaj voĉoj, svedaj kostumoj, svisaj kantistoj kaj jodlistoj, trinkaĵoj ĉiuspecaj, bonkorico, kaj la ĉiama brujo de voĉoj! Mi mem renkontis gesamideanojn el Francujo, Svedujo, Nederlando, Svislando kaj Hungario.

La solena malfermo de la Kongreso akazis Dimanĉe, 27-an de Julio, akurate je la deka horo. La granda ĉambro estis tute plena. Estis floroj sur la podio. Granda Esperanto-standardo pendis de la plafono. La standardoj de tridek-du nacioj pendis sur la muroj. La salutparoladoj estis iom longaj, sed la parolada de la Svisa registrarano interesis nin. Li diris, en sia dek-kvin minuta parolado, ke li opinias, ke nia unulingva solvo de la lingva problemo estas pli bona ol la svisa trilingva solvo. D-ro Ivo Lapenna de Jugoslavio enkondukis politikan paroladon, sed plejparte la salutvortoj temis pri ĝojo je atingita unueco de la neŭtrala Esperantomovado. Mi mem salutis la Kongreson en la nomo de EANA.

Dimanĉon posttagmeze, ni ĉeestis diservon en la mezepoka katedralo de Berno. La diservo okazis tute en Esperanto kaj estis sufice interesa. La kolektaĵon oni donis al la svisaj samideanoj por helpi Esperantistojn malsatantajn de aliaj landoj. La katedralo estas tre bele ornamita ekstere, sed interne tre severa, kun tre malmolaj seĝoj!

Tiuvespere okazis kunveno de la komitato de IEL-UEA. Mi ĉeestis kiel anstataŭanto por S-ro G. Alan Connor, kiu estas komitatano en la nomo de EANA. La diskuto en Esperanto estis tre vigla. La kunkandiĝo de la IEL-UEA estis finita. Nova prezidanto de la asocio devis esti elektata, ĉar la ĝisnuna prezidanto, Generalo Bastien, informis pri sia firma decido eksigi. Do, la komitato devis proponi alian nomon. Oni kune parolis dum kelkaj sekundoj, sed mi aŭdis nur unu nomon — tion de S-ro Ernfrid Malmgren de Svedujo. Li estis elektita sen eĉ unu neo.

Sekvis semajno de komitataj kuntevenoj, laborkunsidoj, fak-kunsidoj, paroladoj, paroladoj, paroladoj. Inter aliaj aferoj, oni decidis fari specialan propagandan klopon en Islando, per la sendado de tre efika propagandisto el Svedujo por fari kursojn, paroladojn k.t.p.

Okazis dum la Kongreso ekskursoj al Schwarz-See, Jungfrauojoch, Interlaken kaj tra la urbo. La unua de Aŭgusto estas la Svisa Nacia Festtago. La ursa-standardo de Berno aperis ĉie, kaj ankaŭ la Svisa nacia standardo. Posttagmeze kaj nokte estis artfajraĵoj. Nokte mi kaj la edzino batalis nian vojon al la monteto Gurten. Ni atendis dum pli ol unu horo por veturi per la ŝurfervojo, sed la vidaĵo supre estis belega. Malsupre aperis lumoj de la urboj, longaj linioj de rugaj fest-lampoj, kaj la eklumoj de multaj raketeksplojadoj.

Nia postkongresa vojaĝo kondukis nin al Wengen en la Bernese Oberland apud la monto Jungfrau. Tie troviĝas tiel bela loko, ke mi tuj

elektis min kiel "Komerca Ĉambro de Unu" por Svislando. Vizitu la lokon! Wengen estas proksimume tri mil futojn super la valo Lauterbrunnen, kaj estas multe pli bela ol la afišo pri Svislando. Ni povis vidi du belajn akvofalojn, la valon Lauterbrunnen, kaj la mondon Jungfrau de nia hotelo. La akordo de ĉiu konstruaĵo kun la naturo estas vere mirinda. Tie la mondo restas en paco.

Por mi la Universala Kongreso estis ĝojinda sperto. Dum tiuj tagoj mi pli kaj pli lernis babili tute nature en nia lingvo. Mi bone komprenis la paroladojn. La diskutoj multfoje estis viglaj — eĉ "varmegaj" — sed ĉiu persono povis rekte diskuti la aferojn. Nur tri Usonanoj partoprenis en la Berna Kongreso, nome: Mi kaj mia edzino, Martha, kaj s-ro James D. Sayers el Nov-Jorko. La venontjara Kongreso okazos en Malmo, Svedujo, kaj laŭ mia opinio la partopreno de bona grupo da Usonanoj estus tre bone — por la Kongreso, por la Esperanto-movado, kaj por vi mem!

EXCELLENT TEXTBOOK AT LOWEST PRICES

The *Reed Grammar*, by Dr. Ivy Kellerman Reed, is one of the best texts available for English speaking peoples. It is admirably suited for both individual and class study. It contains 142 pages (more than twice the size of *Home Student*), with very complete examples of all grammatical elements.

The *Reed Grammar* was printed to sell at 75c, but the photo-process printing is slightly blurred on a few pages through the book. Because the book is slightly less than the best quality printing, we are offering it at unheard of bargain prices. You will be doing yourself, your students, and your EANA Committee, a real service by

ordering this text as your standard Grammar.

Bertha Helmer, teacher of Esperanto, Fargo, N. D., writes: "Mi ŝatas la *Reed-Gramatikon* tre multe, kaj la studentoj ŝatas ilin ankaŭ. La enhavo estas tre bona, kvankam la presado estas iom malbona. Sed ni bone komprenas ĝin—kiel estas plejmulte grava."

Put them to work at making Esperantists, at every opportunity. All *postpaid* from *American Esperantist*:

★			
1	<i>Reed Grammar</i>	reduced to \$ .50	
5	"	45c each	2.25
10	"	40c "	4.00
20	"	35c "	7.00
100	"	32c "	32.00

LA LECIONO

Kompilita de Doris Tappan Connor

(*Gelernantoj evenas brue, kaj sidiĝas. La instruistino sonorigas sonorileton, kaj komencas saluti*): Bonan tagon, gelernantoj! Ĉu vi estas sanaj hodiaŭ?

Grupo: (unuvoče) Jes, instruistino, ni estas sanaj!

Inst: Bone! Ni havas interesan lecionon hodiaŭ. Sed, unue, permesu al mi demandi: Kio estas via nomo? (montrante al lernantino)

Lilio: Mia nomo estas Lilio Bruno.

Inst: Kaj kion viaj gepatroj nomas sin?

Lilio: Paĉjo kaj Panjo.

Inst: Jes, certe, sed la nomo?

Lilio: Nur Paĉjo kaj Panjo.

Inst: (kun ĉagreno demandas al alia) Nu . . . kio estas via nomo?

Dua-L: Ho, mia nomo estas la sama kiel tio de Paĉjo kaj Panjo.

Inst: Kaj kio estas iliaj nomoj?

Dua-L: Same kiel la mia!

Inst: Ni komencu la lecionon!

Tria-L: (levas la manon kaj krias) Instruistino! Instruistino!

Inst: Jes?

Tria-L: Ĉu vi punus knabon pro ago kion li ne faris?

Inst: Kompreneble ne! Kial?

Tria-L: Nu . . . mi ne lernis mian lecionon!

Inst: Heh? Do, vi estu la stultulo de la grupo. (*sidigas lin en angulon, kaj metas sur la kapon stultul-ĉapelon*) Nun . . . denove al la leciono! (demandas al alia lernanto) Kial la vortoj en Esperanto havas radikojn?

Kvara-L: (levante la manon) Mi scias! Mi scias! Por ke la lingvo kresku!

Inst: Vi ĉiuj estas stultuloj! Ĉu vi scias ion pri geografio?

Grupo: Ho, jes . . . ni scias ĉion!

Inst: Nu . . . dekstre estas oriento. Maldekstre estas okcidento. Antaŭ vi

estas nordo. Kio estas malantaŭ vi?

Grupo: La fenestro! (aŭ kio ajan estas tie)

Inst: Iru al la landkarto de la mondo, Petro, kaj montru al ni Amerikon. (*Petro tion faras*) Tio estas ĝusta. Jen, lernantoj, diru al mi, kiu eltrovis Amerikon?

Grupo: Petro!

Inst: Heh? Ĉu vi ne memoras pri Kristofo Kolombo?

Dua-L: (levante la manon) Jes, mi scias. Li estis Italiano, kiu eltrovis Amerikon por la reĝino de Hispanujo, en la jaro 1492. En la jaro mil-kvar-cent-naŭdek-dua, Kolombo vel-veturis sur la oceano blua!

Inst: Tre bone! Vi estas inteligenta knabineto. Sed, nun, gelernantoj, kion vi scias pri matematiko?

Grupo: Ni scias ĉion!

Inst: Bone — Se domo havas kvar ŝtuparojn, kaj ĉiu ŝtuparo havas dek ŝtupojn, kiom da ŝtupoj oni devas supreniri por atingi la supron?

Grupo: Jes, certe!

Inst: Né, ne — Kiom da ŝtupoj?

Petro: Kiom — eh — jes. Kiom da ŝtupoj? Ho, jes — ĉiujn!

Inst: Nu, ĉu vi scias ion pri gramatiko?

Grupo: Certe! Ni scias ĉion!

Inst: Ni nun volas fari frazojn kun personaj pronomoj — li, mi, vi, kaj tiel plu. Se, ekzemple, la Patro dirus: "Mi foriros hodiaŭ vespero," kion respondus la Patrino al li?

Petro: Si dirus: "Vi restos hejme!" (la grupo ridas)

Inst: Gramatike analizu la frazon, "Petro edziĝis kun Lilio".

Dua-L: Petro estas substantivo, ĉar ĝi estas nomo de iu. Edziĝas — estas konjunkcio, ĉar ĝi kunigas Petron kun Lilio. Kaj — Lilio estas — verbo, ĉar ĝi regas la substantivon!

Tria-L: (venas de la angulo) Instruistino, mi havas belan bildon por vi. Estas pri la Biblio.

Inst: Ĉu vere? Montru ĝin al la grupo.

Tria-L: (montras pecon de blanka, absolue senmakulita papero) Tiu bildo prezentas la pason de la Izraelidoj tra la Ruĝa Maro.

Inst: Sed, kie estas la maro?

Tria-L: Ĝi jam foriris!

Inst: Kaj kie estas la Izraelidoj?

Tria-L: Ili jam pasis!

Inst: Kaj kie estas la egiptoj?

Tria-L: Ili ankoraŭ ne alvenis!

Inst: Nu, tio sufiĉas! Vi estas optimisto!

Kvara-L: Instruistino, mi scias pri la optimisto.

Inst: Bone! Kion vi scias?

Kvara-L: Pesimisto kaj optimisto estis du muſojo. Ili ambaŭ falis en glason da lakto. Pesimisto nenion faris por savi sin, kaj dronis. Sed optimisto naĝadis — kaj naĝadis — kaj naĝadis, ĝis la batado de ĝiaj kruroj faris bulon da butero. Li sidis sur la butero, sekigis kaj forflugis.

(*La lernantoj ridas laŭte. La instruistino regardas la horloĝon kaj denove sonorigas la sonorilon dirante "Bonan tagon! Ĝis la revido!" La lernantoj starigas kaj forkuras el la ĉambro dirante la samon.*)

PAŭLO KAJ GAŭLO

Vivis Paŭlo kaj Gaŭlo en dom' tiu sama:
 Paŭlo supre, kaj Gaŭlo malsupre loĝadis.
 Paŭl' nenun ofendis — trankvila, pacama;
 Plej sovaĝajn petolojn do Gaŭl' elpensadis.
 En la ĉambro li ĉasis: jen hund', jen leporo;
 Inter tabloj kaj seĝoj li pelas kaj sonas
 Kaj trumpetas kaj pafas; en ĉasa laboro,
 Kriegante, saltante, laciĝon ne konas.
 Paŭlo ĉion toleras, sed fine ne povas . . .
 Iras suben al Gaŭlo, petegi lin provas:
 "Kompatiĝu, sinjoro, kaj ĉasu pli mole,
 Ĉar ja supre la vitroj ekfalas senvole."
 Sed el Gaŭlo je tio: "Libera hometo en sia dometo."
 Kion je ĝi respondi? Ĉapelon Paŭl' prenis;
 Li eĉ vorton ne pepis kaj hejmen revenis.
 Morgaŭ Gaŭlo ankoraŭ bonguste ronkadas,
 Jen nazon lian io de plafon' gutadas . . .
 Li eksaltis el lito kaj supren rapidas.
 Frap! Frap! — Fermite! Kio? Per tru' li ekvidas
 Strangajon: Tuta ĉambro estas akvoloko,
 Kaj Paŭlo sur komodo sidas kun fiŝhoko.
 "Sinjor', vi kion faras?" — "Mi kaptas fiſetojn!"
 "Sed, sinjor', mi sur kapo ja sentas gutetojn!"
 Kaj je tio ĉi Paŭlo: "Libera hometo en sia dometo."
 El fablo morinstruon vi legos facile:
 "Vi tiel al alia, li al vi simile!"

—Aleksandro Fredro (Tr. Leo Belmont)

ESPERANTO-KRONIKO

James D. Sayers, Nov-Jorka Esperantisto, revenis al Ameriko por mal-longa vizito en Aŭgusto de Germanujo. Li servas kiel Pres-Kontrolisto por la Usona Registaro. S-ro Sayers raportis pri bona progreso de Esperanto en Germanujo, kaj pri la Universala Kongreso en Berno, kie li vigle partoprenis kiel nova Komitatano de U.E.A. S-ro Sayers multe klopodas por Esperanto en Germanujo. Li lasis belan fotografaĵon pri Esperanto Pikniko de la Esperantistoj de Giessen, Wetzlar kaj Friedberg, Germanujo, en la montoj apud Wetzlar, en Julio. La foto montras 36 bonegajn kaj feliĉajn gesamideanojn kune kun S-ro Sayers. Inter aliaj troviĝas *D-ro Prof. Rheinhard Strecker* (kun edzino), *Instruistino S.-ino Erika Heidegger*, kaj *S.-ino Grete Kraft*, organizantino de la Friedberga Klubo. La bildo estas vere tiel bona kiel bela signo de la revivanta Germana movada, ke ni ja bedaŭras la neebalecon presi ĝin. S-ro Sayers forte impresis nin pri la granda bezono pri nutraĵo en Germanujo, kaj li proponas ke kluboj kaj individuoj en Usono adoptu Germanajn familiojn por sendi al ili grason, kafon, viandon, k.t.p.

S.-ino Cora L. Fellows, de Staten Island, N. Y., akceptis tre bonan intervjuon post sia reveno de la Esperanto-Kongreso en Conway, fare de skribisto *Bill Thompson* de la *Staten Island Advance*. En tiu ĵurnalo, 17-an Julio, troviĝis granda kaj frapanta artikolo pri Esperanto, donita de S.-ino Fellows—kaj bela foto de ŝi kun Esperanto gazeto.

Armin F. Doneis, Pharr, Texas, konstante helpas al Esperanto. Antaŭ nelonge li faris paroladon pri Esperanto en Edinburg, Texas, ĉe Stud-Grupo pri Internaciaj Rilatoj; ankaŭ paroladon en Pharr, ĉe Klubo de Leonoj (Lions' Club).

La Ekzamena Komitato de EANA raportas la jenajn samideanojn sukcesaj pri la Atesto pri Kapableco: *Milton E. Davis*, Sanitarium, Calif., *Richard Anson Earnhart*, Kingsville, Texas—ambäu kun rajto de daŭra instruado. — Ĉiuj Esperantistoj devus provi siajn kapablojn en Esperanto; peru inform-cirkuleron de la Centra Oficejo.

La Oficiala Pres-Protokolo de la Parlamento de Usono, *Congressional Record*, presis artikolon pri Esperanto, 26-an de Julio. Ĝi estis enmetita de *Kongresano C. Jasper Bell*, Reprzentanto de Missouri, kaj verkita de *Maximiano Marmito Villareal*, kiu dejoras ĉe gazeto en Vašingtono pri la Filipinaj Insuloj. S-ro Villareal hazarde kaptis la okazon enmeti artikolon pere de Reprzentanto Bell; kaj havis tiun artikolon en la poŝo. En sia artikolo, li gratulas S-inon Eleanor Roosevelt pri ŝiaj, oftaj mencioj pri bezono de internacia lingvo, kaj skribis: "La ordinara civitano devus senti ke la solvo de mond-problemoj estas lia patriota devo pere de instigado ĉe UNO-Reprzentantoj por voĉdoni favore al la adopto de la internacia lingvo Esperanto por oficiala uzo en tiu organizo." Krome, S-ro Villareal sukcesis arangi por *senpaga dissendo* de tiu artikolo en oficialaj kovertoj de Reprzentanto Bell. Jen, samideanoj, tre bona oportunuo por propagando je la plej maltekosta maniero: *Sendu tuj al Amerika Esperantisto por granda provizo de tiuj artikoloj, en oficialaj kovertoj pretaj por dissendi tute senkoste kaj sen poštmarkoj.* Vi nur devas skribi adresojn de gravaj personoj en via komunumo aŭ kono, kaj ilin enpoštigi. La Centra Oficejo disponos ilin al vi je la prezoj: \$1.00 por 200; \$2.00 por 500; \$3.00 por 1,000. *Dissendu ilin multnombre!* Al konatuloj kaj aliaj personoj!

DEZIRAS KORESPONDI

Kosto de anoncesto: Eksterlande, 2 int. resp. kuponoj; Enlande, 5 cendoj por unu vorto.

Siamo. S-ro Sie Sujun, The Trans-Ocean Trading Co., 314 Suerpa Road, Bangkok. Komercisto, dez. kor. precipe kun samfakuloj.

Usono. S-ro John Walter Murray, 410 Poplar St., Roselle, N. J. Dez. kor. kun aliaj popoloj, Esperante, Germane, Itale, France, Nederlanne, Ruse, Hispane, Norvege. Interesiĝas precipe pri scienco, lingvoj, Biblio.

Cekoslovakio. S-ro J. V. Haering, Nad. kral. oborou 43, Praha XIX/14. Dez. kor. kaj inter. il. PK.

Nederlando. S-ro D. Prins, Lernejstro, Grypskerk. Serĉas korespondantojn por siaj lernantoj.

Francujo. S-ro Roucheton Gilbert, 24 rue Pierre Dupont, Tullins (Rhone). 36-j. dez. kor.

Japanujo. Kozi Akizawa, 1618 Kitagawati-Kori, Osaka. 16-j junulo dez. kor. pri PM, il. PK, muziko, radio, kaj pri vivo de junuloj en Usono.

Japanujo. Ichihiko Onoe, 1501 Kori, Neyagawa, Kitagawati, Osaka. 17-j. dez. kor. Interesiĝas pri klasika muziko kaj basbalo.

Japanujo. S-ro Yonemi Maeda, Komatubara dori 6, Wakayamasi. 28-j. kor. pri vivo kaj kutimoj en Usono.

Aŭstrio. S-ro Eduard Gartner, Saalfelden 337. am st/M., Salzburg. Dez. kor. tutmonde.

Hispanujo. S-ro Vicente Santamaría, Sorni 18, Valencia. 35-j. dez. kor. kun Usonanoj.

Argentino. F-ino Alice Paredes, Belgrano 232, Necochea, Buenos Aires. 18-j. studentino dez.kor. pri vivo, arto, kulturo, industrio de Usono.

Madeiro. S-ro M.M. Lourenco de Gouveia, Rua das Dificuldades 28, Funchal. Dez. inter. il. PK. bildflanke afrikanta.

Romanujo. S-ino Elizabeto Zolyomi, Strada Horea 80, Huedin, (jud. Cluj). Profesorino dez. kor.

Bulgario. S-ro St. Karidov, str. Levzky 4, Burgas. Dez.kor. tutmonde, inter. PM. Respondo garantiata.

Bulgario. S-ro Georgi Petkov Lazarov, "Rajonno inĝenerstvo", Burgas. Dez.kor. tutmonde, inter. il. PK.

Bulgario. S-ro Nikola Najdenov, Str. Patriarch Eftimi 64, Burgas. Dez. kor. kun sindikalistoj pri literaturo de ĉiuj landoj.

Cekoslovakio. Jan Bambasek, Praha VIII/14. Dez. kor. kun iu.

Cekoslovakio. S-ro Rene Vodička, Benešova tr. 26, Bechyne (apud Tabor). Studento, skolto, dez. kor. pri literaturo, kostumoj.

Finlando. F-inoj Saara Vakkinnen kaj Verna Vakkinen, Harjutie 44 B, Tampere. Dez. kor. kun Usonanoj.

Germanujo. S-ro GeorgBuna, Suitbertusstr. 180 II, Dusseldorf 22a (Rhld), Brita Zono. 52-j. mašinisto dez. kor. pri ĉiuj temoj.

Germanujo. S-ro Gerhard Sixtus, Paretzer-str. 1, Wilmersdorf-Berlin (1), Brita Zono. Berlina studento de arkitekturo serĉas korespondantojn el Usono. 20-j. dez. inter. PM. Respondo garantiata.

Germanujo. S-ro Reinhard Unde jun, Kornstrasse 156, Bremen, U.S. Zono. 17-j. dez. kor. kun junuloj.

Hungario. S-ro Janos Banyay, Orosz-lan u. 2, Szeged. Modpeltisto dez. kor. kun samprofesianoj.

Hungario. Prof. J. Kondor, Madach u. 5, Nyiregyhaza, Szabolcs m. 10 studentoj 13-17-jaraj de gimnazio, dez. kor. Respondo garantiata.

Hungario. S-ro Kovi Istvan, Konstantin ter. 2, Vac, Pestneegye. Dez. kor. tutmonde.

Indočinujo. S-ro Phan Van Cau, 39 Place de Dakao, Saigon. Dez.kor. kun tutmondo.

Italujo. Rag. Pierino Castiglioni, via Lambroso 28, Torino. Serĉas seriozaj komercajn reprezentadojn.

ESPERANTO BOOKS

The Central Office is now equipped to supply all your book needs. When you buy books from "American Esperantist" all profits are used to give you a better magazine and a better E.A.N.A. Place all your book orders through "American Esperantist".

ESPERANTO HOME STUDENT, James Robbie. Beginner's text for class or self-instruction. 64 pp., newly printed 14th edition.....	.25c
PRACTICAL GRAMMAR OF ESPERANTO, Dr. Ivy Kellerman-Reed. More complete beginner's text. 142 pp. (war-time edition), formerly .75c, now only .50c	
STEP BY STEP IN ESPERANTO, M. C. Butler. Excellent simple text with instruction and numerous exercises. 244 pp. ....Paper, .85c; Cloth, \$1.25	
A PRACTICAL COURSE IN ESPERANTO, Szilagyi. Illustrated text.....	.60c
ESPERANTO, G. Alan Connor & Doris T. Connor. (World Language Series, edited by Prof. Mario A. Pei). A practical introduction to Esperanto, and systematic phrase-book. 32 pp.	.65c
LANGUAGES FOR WAR AND PEACE, Mario A. Pei, Ph.D. Guide to languages of entire world, incl. <i>Esperanto</i> (see above). 663 pp. .... cloth	\$5.00
ESPERANTO GRAMMAR & COMMENTARY, by Major-General Cox. A complete analysis of Esperanto grammar, with helpful lists and examples. ....Cloth	\$2.00
ESPERANTO KEY (English). Esperanto in miniature. ... .10c; 3 for .20c; 10 for .50c	
EDINBURGH DICTIONARY, Eng-Esp and Esp-Eng, 288 pp, best concise dict....	\$1.00
AMERICAN POCKET DICTIONARY, Carl Froding. Esp-Eng & Eng-Esp. Beginner's pocket companion. 80 pp. (war-time edition)	.30c
MILLIDGE ESPERANTO-ENGLISH DICTIONARY. 1942 edition. 490 pp. Cloth	\$3.50
ESPERANTISMO, I. Gomes Braga. Miscellaneous articles about Esperanto movement, in easy excellent Esperanto. Recommended for individual, class, or club reading practice. 32 pp.	.15c, 10 for \$1.00
TIPOJ KAJ ASPEKTOJ DE BRAZILO, by the Brazilian Institute of Geography and Statistics. One of the most impressive books in Esperanto. 36 full-page illus., 151 pp., 7 x 10½ in., beautifully printed on deluxe paper. Bound in the following covers.....art paper \$2.00; flex. leatherette	\$3.00
10-in-1 DICTIONARY OF BASIC LANGUAGE, French, German, Spanish, Italian, Russian, Chinese, Japanese, Arabic, Portuguese, Esperanto, 10 languages, including Esperanto, in a nutshell, 110 pp. .... Paper .50c; Cloth \$1.50	
SEP VANGOFRAPOJ, Karlo Aszlanyi. Most recent novel of the "Epoko Series". Translated from the Hungarian. 145 pp.	.75c
"LIFE OF ZAMENHOF" (English) \$1.25. "VIVO DE ZAMENHOF" (Esperanto)	\$1.25
LA FINO, by Count Bernadotte, world best-seller, popular edition, paper	\$1.00
LINGVAJ RESPONDOJ, Zamenhof. A standard commentary, deluxe paper....	.75c
JOHANO KAJ SILVIO, Betts. A first reading book in Esperanto.....	.30c
THE LANGUAGE PROBLEM, Its History and Solution, E. D. Durrant. Highly recommended, complete treatise, with index. 168 pp. .... Cloth	\$1.50
"LA ESPERO" & "LA VOJO." Two separate Esperanto songs, with words and music for piano	.25c
INDIAN BEAD STARS. White background with green star in center.....	.75c
GREEN STAR. Metal, white edge, gold rim, fairly large, brooch or button....	.65c
ESPERANTO AT A GLANCE. Leaflets.....12 for .10c; 100 for .60c; 200 for	\$1.00

YOUR MEMBERSHIP IN E. A. N. A. WILL BE APPRECIATED

Membership with "American Esperantist," \$3.00 per year. Sustaining Member, annually, \$5.00. Patron Member, annually, \$10.00. Life Member, one payment, \$100.00. All memberships include "American Esperantist." Your membership in one of the higher brackets will greatly aid in the promotion of Esperanto in North America. Send your membership dues to:

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

LINGUAPHONE HOME STUDY COURSES ORDER YOUR LINGUAPHONE FROM A.E.

You can learn *ESPERANTO*, or any other language listed below, by the world-renowned *Linguaphone* Ear-Eye Method. Order through *American Esperantist*, for benefits to both yourself and your Esperanto Central Office. You may select from:

Esperanto	Russian	Swedish	Persian
Italian	Finnish	Hebrew	Hausa
Irish	Arabic	Bengali	Spanish
Polish	Japanese	Greek	Dutch
Chinese	Latin	German	Afrikaans
Malay	French	Czech	Hindustani
English	Portuguese	Norwegian	Effik

The regular list price for *Esperanto*, complete course, is \$50. Most other languages are priced the same. A few are higher, a few lower—dependent upon number of records and other factors. Write to *American Esperantist* about any language in which you are interested. Special arrangements for members of E.A.N.A. Teachers and Club-leaders will receive extra consideration when ordering through A.E.

SUPER-QUALITY ESPERANTO CHRISTMAS CARDS

All-Esperanto design, wording and color—printed in Emerald Green and Bronze Blue, on 80 lb. "Fiesta" White Wove, Antique Finish Paper, with beautiful, wide, green deckle edges on both folder and envelope. The outside cover design consists of a large Esperanto Green Star, cleverly made up as Santa Claus. From Santa's right arm (one point of the star), a graceful ribbon floats down to spell out greetings in Esperanto (*SALUTON*). The wording inside, dignified and appropriate, is surmounted by a small green star, ending with the familiar greetings *Merry Christmas—Happy New Year* (all in Esperanto, of course)!

You will want to send your friends—here, there and everywhere—great quantities of these superb representatives of living Esperanto. The folders are double-folded, with envelopes to match, size $4\frac{3}{4} \times 6\frac{3}{8}$ inches. Prices: (folders with envelopes, in complete sets) one for 25c; twenty-five for \$5.00; fifty for \$7.75; one hundred for only \$13—all postpaid. Send 25c immediately for a sample set, and we will add an extra set to your quantity order when you are convinced from the sample of their excellence, value and beauty.